

Nieuwsbrief

Historische Vereniging Wormerveer

jaargang 21, nummer 55 (augustus 2023)

www.hvwormerveer.nl

Nieuws vanuit het bestuur

Van de penningmeester,

een bijdrage van Ferry Jakobs
De helft van dit jaar is alweer voorbij en vanuit verenigingsoogpunt kunnen we hierop geruststellend terugkijken. De contributies zijn eind vorig jaar verzonden. Op dit moment zijn (bijna) alle betalingen binnen. Dank is hiervoor verschuldigd aan onze ledenadministrateur Han Eelman en aan alle mensen die de herinneringen rondbrengen, want niet iedereen was even punctueel in het betalen. Na een aantal jaren die op z'n zachtst gezegd wat onrustig zijn verlopen, is 2023 weer een volledig jaar, waarin alle activiteiten opgepakt zijn. De boekenmarkten worden goed bezocht en ook in het clubhuis wordt behoorlijk verkocht. Vanuit financieel oogpunt moet de klapper nog komen, het kost ons geld. Aan het einde van het jaar komt ons jubileumboek uit. Dit gaat werkelijk een kunststuk worden van zo'n 185 pagina's met het heden en verleden zichtbaar gemaakt, naast elkaar Westknollendam en Wormerveer worden getoond zoals wij dit nog nooit hebben gedaan. Met veel inzet van onze vrijwilligers is een kwaliteitsstuk tot stand gekomen. Elke Wormerveerder zal dit willen hebben. De HVW-leden ontvangen dit boek gratis. Verdere informatie over dit onderwerp vindt u onder het kopje 'van de secretaris' Uitgave jubileumboek HVW.

Van de secretaris,

een bijdrage van Aly Heijltjes-Gorter
Nieuwe samenstelling bestuur
Op de jaarvergadering van 11 maart jl. traden zowel Jan Betlem als Dick Zwart af als bestuurslid. Carole Post van der Linde vult een van de ontstane vacatures op en is met goedkeuring van de aanwezigen op de jaarvergadering benoemd tot algemeen bestuurslid. Welkom in het bestuur, Carole! Hieronder stelt Carole zich in het kort voor.

Sinds maart 2023 ben ik bestuurslid van de HVW. Dat is voor mij een nieuwe manier om actief te zijn binnen de vereniging. Ik ben vanaf de oprichting in 2002 lid. Vanaf dat moment maak ik deel uit van de redactie van Wormerveer Weleer. Daar schrijf ik ook regelmatig

artikelen voor. Al ben ik geen geboren Wormerveerder, door al mijn activiteiten voor de HVW weet ik inmiddels heel wat over het verleden van ons dorp. En na 27 jaar voel ik me een echte Gladoor. Groeten, Carole.

Het bestuur bestaat nu uit de volgende personen: René Bont (algemeen bestuurslid), Bernhard Boot (algemeen bestuurslid), Aly Heijltjes-Gorter (secretaris), Ferry Jakobs (penningmeester), Carole Post van der Linde (algemeen bestuurslid) en Nico Tromp (algemeen bestuurslid). De oplettende lezer heeft in deze opsomming de functie van voorzitter gemist. Dat klopt. Het bestuur heeft voor deze functie helaas nog niemand kunnen vinden. Mocht u interesse hebben, dan wel iemand weten die hiervoor wellicht geschikt is, neemt u dan contact op met **secretaris@hvwormerveer.nl** of telefonisch 075-6351964.

Uitgave jubileumboek HVW 'Hoe was het ook al weer'... Het veranderde beeld van Westknollendam en Wormerveer.

In 2022 bestond de HVW twintig jaar en lag het in de bedoeling ter gelegenheid hiervan een jubileumboek uit te geven. Door allerlei omstandigheden bleek dat echter geen haalbare kaart. Inmiddels legt de werkgroep archief de laatste hand aan het boek. De feestelijke presentatie ervan in De Kosterij aan het Noordeinde 20A staat gepland op zaterdag 4 november en begint om 14.00 uur. Zoals u al in de bijdrage van de penningmeester hebt kunnen lezen, ontvangt u dit boek als HVW-lid gratis. Hetzelfde geldt voor degenen, die zich voor 4 november aanstaande als lid bij de HVW aanmelden. Wie na genoemde datum lid wordt, kan het boek voor € 17,50 kopen (maximum een exemplaar). Men moet het boek wel binnen een jaar na ingang van het lidmaatschap hebben gekocht. De prijs voor niet-leden bedraagt € 22,50. U kunt uw boek tijdens de presentatiemiddag ophalen. Mocht u op dat tijdstip verhinderd zijn, dan kunt u het vanaf 7 november gedurende de openingstijden van het clubhuis op de dinsdag- en vrijdag-

middag vanaf 13.30 uur tot 16.00 uur in ontvangst nemen. Leden buiten de Zaanstreek krijgen het boek per post.

Kalender 2024

Behalve een jubileumboek brengt de HVW dit jaar een kalender uit met zwart/wit foto's van Wormerveer en een foto van Westknollendam. Deze uitgave wordt mogelijk gemaakt door Johan Duinmeijer, die het voorstel voor een kalender bij het bestuur neerlegde en hierbij vermeldde de hieraan verbonden kosten voor zijn rekening te zullen nemen. De kalender zal als alles volgens plan verloopt op 2 september a.s. tijdens de festiviteit 'Tegendraads uit de Bocht' (langs de Zaanweg) aangeboden worden voor de prijs van € 5.

Zaandijkweg met Zeepziederij de Adelaar 1920

RABO CLUB SUPPORT

De HVW heeft zich net als eerdere jaren aangemeld voor de Rabo Club Support. De Rabobank Zaanstreek stelt in 2023 wederom geld beschikbaar om te verdelen onder de aangemelde clubs en verenigingen, ter ondersteuning van het club- en verenigingsleven. De HVW heeft als doelstelling verbetering van haar website en beeldbank opgevoerd. Klanten van de Rabobank kunnen vanaf 4 september tot 26 september 2023 hun stem uitbrengen op de aangemelde verenigingen, waaronder de HVW. Elke stem telt! Hoe meer stemmen de HVW krijgt, des te groter is het bedrag voor de verenigingskas. Breng uw familie, vrienden en kennissen daarom van de actie op de hoogte en moedig ze aan op ons te stemmen. Op Rabobank.nl/clubsupport vindt u meer informatie over de actie.

Bij voorbaat dank voor uw stem!

Maquette Wormerveer anno 1750 terug in Wormerveer!

Het leek een onmogelijke opgave voor de maquette een permanente plek in Wormerveer te vinden. Maar het is gelukt! De maquette krijgt een plek in het gebouw van Zorgcoirke De Amandelbloesem, Vinkenstraat 2 in Wormerveer. Een prachtig resultaat van een intensieve speurtocht, waaraan veel inwoners van Wormerveer hebben meegedaan. Op 15 augustus jl. vond de verhuizing plaats, met dank aan Johan van Poelgeest en Willem Schraal, die de maquette 'verhuisklaar' hebben gemaakt. En met dank aan Mulder Verhuizingen Wormerveer, die het vervoer kosteloos heeft verzorgd. Zodra de nog te verrichten kleine reparaties aan de maquette zijn uitgevoerd, krijgt de maquette haar definitieve plek. Uiteraard zal hieraan de nodige publiciteit worden geschonken. In de volgende nieuwsbrief komt een verslag met foto's van dit gebeuren.

Voorstel straatnamen Wessanen & Laan

In de vorige nieuwsbrief meldde ik dat de door de HVW gedane suggesties voor straatnamen helaas niet door de Raad waren overgenomen en dat men gekozen had voor een aantal namen van tarwesoorten. Inmiddels is in deze situatie verandering gekomen en zal de naam Wessanen en Laanstraat definitief in de nieuwbouw terugkomen. Het voorstel van de straatnamencommissie is door het College van B&W in zijn geheel overgenomen. Met dank aan Dick Zwart, die zich hiervoor namens de HVW hard heeft gemaakt. De aanhouder wint!

Wessanen/Menebaproject

Tijdens de jaarvergadering van 11 maart jl. werd gevraagd naar mogelijke acties ter bescherming en tegen verval van het Wessanenproject. Navraag door de HVW hiernaar leverde op, dat voor Meneba een project loopt, waarbij de wind- en waterdichtheid van de monumentale panelen periodiek wordt beoordeeld.

De Toermalijn

Beeld St Jozef Marktstraat 22 Wormerveer

in de voorgevel van de inmiddels verlaten school aan de Marktstraat in Wormerveer staat een Christusbeeld van waarschijnlijk meer dan 100 jaar oud. De Historische Vereniging Wormerveer had stille hoop, dat dit beeld zou meeverhuizen naar de

nieuwbouw van De Toermalijn aan het Noordeinde. Dit bleek niet het geval te zijn, reden waarom de HVW nadere informatie heeft gevraagd bij de nieuwe eigenaar van het gebouw. Wat blijkt? Het schoolgebouw is door de Agoraschool terug geleverd aan de gemeente Zaanstad. Het beeld in de nis mocht niet meeverhuizen naar de nieuwbouw van de Toermalijn. De gevel, inclusief het beeld, is namelijk als beeldbepalend beoordeeld. Eigenaar van het gebouw is dus gemeente Zaanstad.

Glas in lood panelen Garage Zwart

Enige tijd geleden ontving het secretariaat een e-mail van de vestigingsmanager van Opel en Kia aan de Hogeweg 8 in Wormerveer, vroeger bekend als Garage Zwart. De vestigingsmanager stuurde als bijlage een viertal foto's van glas in lood panelen, die bij genoemd bedrijf in de showroom hingen.

Door een komende interne verbouwing zou er in het garagepand geen plaats meer zijn voor deze panelen. Hij dacht – terecht – dat de HVW hierin wel interesse zou hebben. De

panelen, in 1947 door het personeel aan Garage Zwart aangeboden ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan, zijn ongeveer 2.80 cm. breed x 1.50 cm. hoog en verkeren in goede staat. Onlangs zijn de panelen bij genoemd bedrijf opgehaald en elders opgeslagen. Zij wachten op een mooie bestemming in Wormerveer.

Hebt u suggesties? Neemt u dan contact op met secretaris@hvwormerveer.nl of telefonisch - 075-6351964.

Het Drieluik

Er wordt wat verbouwd in Wormerveer. Behalve bij het pand van Garage Zwart stond ook een verbouwing bij Pro Mobility gepland en kreeg de HVW bericht, dat voor het aan Pro Mobility in bruikleen verstrekte drieluik een andere bestemming moest worden gezocht. Een dag hierna ontving het secretariaat een e-mail van Gezond Plus met de mededeling dat men, indien mogelijk, het drieluik graag alsnog een plek in haar pand wilde geven. Deze vraag had niet op een beter tijdstip kunnen komen! De afspraak het drieluik naar Gezond-Plus te vervoeren, was snel gemaakt. Op 23 juni jl. arriveerde het drieluik in haar nieuwe onderkomen. Hoewel nieuw...

Een stukje geschiedenis

De gemeente Zaanstad, vertegenwoordigd door haar burgemeester, de heer drs. A.J. Lems, heeft Nicolaas Wijnberg op 26 november 1980 opdracht verstrekt tot 'het vervaardigen van een werk van beeldende kunst, te omschrijven als drieluik ten behoeve van het Diensten-centrum Rinus Hille'. Later trok de gemeentepolitie Zaanstad in het pand en kreeg het drieluik daar een plek. Na vertrek van de politie kwam

Pro Mobility aan de Soldaatweg in Wormerveer als bruiklener in aanmerking en nu is het dus de beurt van Gezond-Plus, waar het drieluik in het verleden zijn eerste plek kreeg. Het drieluik is dus terug op het oude nest! Half september wil Gezond Plus een persmoment over dit gebeuren organiseren, waarbij de HVW ook betrokken zal worden. Op de foto de ondertekening van de bruikleenovereenkomst tussen de HVW en Gezond-Plus door Dick Zwart en Marc Loman met op de achtergrond het (nog gesloten) drieluik.

Modelmolen De Zaanstroom

Van ons lid de heer H.J.W. Ghijsen ontving de HVW een telefoontje over een in zijn bezit zijnde modelmolen van molen De Zaanstroom. De heer Ghijsen vertelde mij een nazaat van de eigenaar van Chocoladefabriek Erve de Jong te zijn, de fabriek/molen waar nu het appartementencomplex met dezelfde naam staat. Hij wil de modelmolen aan de HVW schenken, omdat deze volgens hem in Wormerveer thuishoort. Na ontvangst van de foto's hiervan reageerde de HVW positief op zijn aanbod. Het transport naar Wormerveer was echter nog wel even 'een dingetje'. De heer Ghijsen woont namelijk in Zeeland, niet bepaald naast de deur! Er moest een transportbus worden geregeld met twee vrijwilligers die zin en tijd hadden deze molen op te halen. Sigfrid Appelman, eigenaar van Beddenzaak AlphaBed en HVW-lid, stelde belangeloos zijn bedrijfsbus een dag ter beschikking, terwijl Johan van Poelgeest en Nico Tromp zich als chauffeur aanmeldden. Op 3

augustus jl. kwam de molen naar Wormerveer. Hij staat voorlopig in de etalage bij AlphaBed, wachtend op een geschikte locatie. De molen is 88 cm breed, 60 cm diep en 90 cm hoog. Hebt u suggesties voor een locatie, laat mij het weten. In De Zaanstroom zelf is helaas geen ruimte beschikbaar.

Modelmolen De Zaanstroom

Werkgroep Advies Documentatie en Erfgoed

De vacature binnen de werkgroep is inmiddels vervuld en wel door ons lid Niek van Boven. Jan Betlem, die al een aantal jaren in deze werkgroep meedraait, zal Niek inwerken en samen met hem de HVW hierin vertegenwoordigen.

Activiteiten HVW in het afgelopen half jaar

De Bredenhofstichting hield 18 maart jl. een Zaanse geschiedenismarkt in de Bullekerk in Zaandam als omlijsting van de uitreiking van de tweede Bredenhofprijs voor de beste Zaanse publicatie van de afgelopen twee jaar. De prijs werd gewonnen door Erik Schaap met zijn boek 'De Verraadster'. Ook de HVW was met drie leden van de werkgroep archief (Piet Jongert, Letty Swart en Loes van Horssen) met een boekenkraam op deze geschiedenismarkt

van de partij. Het was een druk bezochte middag met veel belangstelling voor de historische verenigingen /genootschappen. Er zijn leuke gesprekken gevoerd, contacten gelegd of aangehaald. Men had een ontmoeting met de auteurs van het boek over de Zaanse zilversmeden, waaraan de werkgroep archief een bijdrage leverde. Bovendien kon een nieuw lid worden ingeschreven. Helaas was er weinig belangstelling vanuit Wormerveer. Misschien een idee om het een volgende keer in Zaanstad-Noord te houden? De HVW deed verder mee aan de markt op het Hembrugterrein, aan Kunst Uit de Bocht langs de Zaanweg, aan de Zaanse markt in het Wilhelminapark en organiseerde een boekenmarkt in het clubhuis. De werkgroep archief hield daar ook weer een aantal schoolfotokijkdagen.

4 mei 2023 dodenherdenking

Dit jaar organiseerde het 4 en 5 mei Comité Zaanstad weer als vanouds een herdenkingsbijeenkomst bij het monument Vrouwe Justitia op de hoek Zaanweg/Stationsstraat. Namens de HVW waren Bernhard Boot, Letty Swart en Dick Zwart aanwezig. Behalve een krans bij genoemd monument zijn namens de HVW bloemen gelegd op de vier graven van de op de Oude Begraafplaats West liggende oorlogsslachtoffers Huib(ertje) van Calsem, Jan Koene met echtgenote Tine J.Vroegh, Klaas Landsman en Pieter Jacob Zwart.

20 mei 2023 ledencontactmiddag

Op de ledencontactmiddag hield Bernhard Boot een presentatie over hoe en wanneer zijn ouders voor het verzet kozen. Eerst werden de familieleden voorgesteld. Vervolgens gaf Bernhard een toelichting op de onderwijsgeschiedenis van zijn vader Jaap Boot en vertelde hij hoe zijn vader hierdoor in contact kwam met verzetsmensen in Amsterdam. Al in het eerste oorlogsjaar werd Vrij Nederland in Wormerveer gemaakt. Begin 1941 trad Jo v.d. Klip in dienst om het blad te typen. Instituut Boot werd een belangrijk ontmoetingspunt voor verzetsstrijders. Door de inloop van leerlingen viel dat niet op.

Tevens werden door Nel Boot op Marktstraat 7 vaak mensen tijdelijk ondergebracht. Een aantal gebeurtenissen kwam aan de orde. Tot slot toonde Bernhard de door Nel Boot gemaakte feestrok uit 1946. Het was een geslaagde middag, die door circa

Noteert u de volgende data van de nog komende HVW-activiteiten?

2 september 2023 deelname aan 'Tegendraads' met een boekenkraam.
9 en 10 september 2023 - Open Monumentendagen.

Op zaterdag 9 september pakt de HVW in haar clubhuis uit met Wormerveerse verhalen aan de hand van het dagelijks leven, zeden en gebruiken in de Zaanstreek in de 17e eeuw: Kermis – Luilak – Derde Pinksterdag – Duivekater enzovoort. Dossiers over verdwenen fanfares, gymnastiekverenigingen, vaandels; eigenlijk alles wat in Wormerveer verloren is gegaan aan tradities, verenigingen, enzovoort, maar door middel van foto's en dossiers bewaard wordt in het archief van onze vereniging. Verder worden er Ansichtkaarten en dubbele foto's van Wormerveer en omstreken verkocht. Het clubhuis is die dag geopend van 10.00 uur tot 16.00 uur.

Op zondag 10 september biedt de HVW om 14.00 uur weer een rondleiding aan op de Oude Begraafplaats West, die elk jaar weer bezoekers trekt.

De maand oktober, de maand van de geschiedenis, heeft als thema: 'ontdek gisteren, begrijp vandaag'. Ook hieraan draagt de werkgroep archief haar steentje bij in ons clubhuis.

3 november 2023 lichtjesavond op de Oude Begraafplaats West

Omdat de laatste vrijdag van de maand oktober dit jaar in de herfstvakantie valt, vindt de lichtjesavond plaats op de eerste vrijdag van de maand november, te weten 3 november aanstaande. Het toegangshek van de begraafplaats is voor de lichtjesavond vanaf 19.00 uur tot 21.00 uur geopend.

4 november 2023 presentatie jubileumboek

Een en ander vindt plaats in De Kossterij, Noordeinde 20A en begint om 14.00 uur.

Oproep

Hebt u onderwerpen, die u onder de aandacht van de leden of het bestuur wilt brengen? Hebt u een foto, die volgens u in aanmerking komt als favoriete foto bij de Nieuwsbrief? Hebt u een foto met een bijzonder verhaal? Neemt u dan contact op met secretaris@hvwormerveer.nl of telefonisch 075-6351964. De Nieuwsbrief is er voor de leden, maar kan ook DOOR de leden invulling krijgen.

Nieuwe leden

Mw. C.Y de Jong, mw. M.F. Bokhorst, dhr. C. Woud, dhr. F.A. Kaal, dhr. L. Bodifee, dhr. A. de Vries, firma Rijkhoff Wijnen, dhr. P. Dik, mw. M. Kaal, dhr. D. van Leijden, dhr. B. van Splunter, mw. L.C. van Egmond, dhr. M. Kaal, dhr. W.G. Schuurman, dhr. E. Bethlem, dhr. L. Boersma, dhr. B. Kluyver, dhr. B. Goudsmit, dhr. R.A. Schussler, mw. M. Stoefelaar-Boers, dhr. G. Koomen.

ANBI, schenkingen en legaten

De HVW is een culturele Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Dat betekent, dat het fiscaal aantrekkelijk kan zijn de vereniging eenmalig of periodiek giften te schenken. Er gelden wel enkele regels. Er mag geen tegenprestatie tegenover de gift staan. Zo kan de contributie voor de vereniging niet worden afgetrokken. En met bankafschriften of kwitanties moet bij de belastingdienst kunnen worden aangetoond dat er daadwerkelijk een gift of giften zijn gedaan. Meer informatie hierover is te vinden op de website van de belastingdienst. De Historische Vereniging Wormerveer staat geregistreerd als Algemeen Nut Beogende Instelling (Culturele ANBI) onder RSIN/fiscaal nummer ANBI 8156.54.273.

Tenslotte

Hebt u uw e-mailadres al doorgegeven aan secretaris@hvwormerveer.nl? Of hebt u wellicht een nieuw e-mailadres? Geef u dit dan door aan het secretariaat, zodat ik u op de hoogte kan houden van tussentijdse (bij het verschijnen van deze nieuwsbrief nog niet bekend zijnde) lopende zaken.

De HVW is bereikbaar via de Steijnstraat naast nr. 2 - (zie foto)

Colofon

De HVW Nieuwsbrief verschijnt drie keer per jaar (april, augustus en december) voor leden en begunstigers van de Historische Vereniging Wormerveer.

Redactie

Carole Post van der Linde, Atie Bouwmans, Aly Heijltjes-Gorter.
Redactieadres: Doktersland 28, 1541 NK Koog aan de Zaan
e-mail: alyheijltjes@hotmail.com

Opmaak: Roel Larooij

Printwerk

HuigHaverlag Printing, Wormerveer

Distributie

contactpersoon: Nico Tromp,
tel. 0646513835

Ledenadministratie:

Han Eelman
tel: 075-6282164

Verenigingssecretariaat

Doktersland 28, 1541 NK Koog aan de Zaan,
tel. 075 - 6351964,
e-mail: secretaris@hvwormerveer.nl

Website

www.hvwormerveer.nl

Bestuur

voorzitter	vacant
secretaris	Aly Heijltjes-Gorter
penningmeester algemeen	Ferry Jakobs Carole Post van der Linde
algemeen algemeen	Nico Tromp
algemeen algemeen	René Bont
algemeen algemeen	vacant

Werkgroepcoördinatie

e-mail: voorzitter@hvwormerveer.nl

Kantoor/Archief

p/a Zaanweg 124 achter - 1521 DS
Wormerveer

Ingang aan de Steijnstraat - naast nr. 2
Open op dinsdag- en vrijdagmiddag van 13.30 - 16.00 uur

Contributiebetaling 2023:

€ 18,50 (of € 26,- voor een gezinslidmaatschap) per jaar.

Bedrijfslidmaatschap € 50,- per jaar.

NL12 RABO 0151982252

overige betalingen:

NL88 RABO 0394910885

KVK Amsterdam 34180336